

Biblioteques públiques: de servei cultural a infraestructura social essencial

Published by [Interacció](#) [1] on 20/06/2016 - 10:42 | Last modification: 17/06/2026 - 10:29

L'estudi parteix d'una paradoxa. Mentre les tecnologies digitals van portar molts observadors a qüestionar la vigència de les biblioteques, aquestes institucions han anat ampliant les seves funcions fins a convertir-se en espais d'aprenentatge, inclusió, creativitat i cohesió social. Les més de 65.000 biblioteques públiques europees i els seus milions d'usuaris anuals constitueixen una xarxa territorial de gran capilaritat que sovint passa desapercebuda per als responsables polítics.

L'informe identifica diversos àmbits en què les biblioteques han adquirit un paper central. Són agents educatius que contribueixen a l'alfabetització inicial, a la formació al llarg de la vida i al desenvolupament de competències digitals. Són també espais d'inclusió que faciliten l'accés a la informació, redueixen les bretxes digitals i ofereixen oportunitats de participació a col·lectius diversos. Paral·lelament, han esdevingut centres culturals i comunitaris oberts, capaços d'acollir activitats creatives, educatives i socials.

? La biblioteca del segle XXI combina lectura, aprenentatge, socialització i accés digital en un mateix espai públic.

Un dels aspectes més interessants del document és la seva lectura territorial. Les biblioteques no només presten serveis als ciutadans. També poden actuar com a motors de regeneració urbana i desenvolupament local. Alguns dels casos analitzats mostren biblioteques situades en barris vulnerables o zones degradades que han contribuït a reforçar la vida comunitària, atraure activitat i generar noves oportunitats educatives i culturals.

L'estudi alerta, tanmateix, que aquest potencial continua insuficientment reconegut. Les biblioteques han patit restriccions pressupostàries i sovint continuen sent percebudes des d'una visió limitada associada exclusivament als llibres. Per als autors, la qüestió no és si les biblioteques tenen futur, sinó si les polítiques públiques seran capaces d'incorporar-les com a actors estratègics en els camps de l'educació, la digitalització, la integració social i el desenvolupament comunitari.

Les recomanacions finals apunten en aquesta direcció. El Parlament Europeu és convidat a reconèixer les biblioteques com a agents clau de les polítiques públiques, impulsar programes específics d'innovació bibliotecària,

millorar els sistemes d'informació i estadística sobre el sector i reforçar les xarxes europees de cooperació entre biblioteques.

Més que una reflexió sobre el futur de les biblioteques, aquest informe és una reflexió sobre el futur dels equipaments públics de proximitat. I planteja una pregunta que continua plenament vigent: quines altres infraestructures públiques disposen avui d'una combinació tan singular de confiança ciutadana, capil·laritat territorial i capacitat per connectar cultura, educació i cohesió social

Llegit avui, aquest informe encarregat pel Comitè de Cultura i Educació del Parlament Europeu resulta especialment revelador perquè anticipa moltes de les discussions que han acabat marcant les polítiques bibliotecàries de la darrera dècada. El document sosté que les biblioteques públiques ja no poden ser enteses únicament com a dipòsits de coneixement o espais de lectura. En un context de transformació digital, desigualtats socials creixents i necessitat d'aprenentatge permanent, les biblioteques apareixen com una de les infraestructures públiques més versàtils i infrautilitzades de les comunitats locals.(n. de l'e., 2026)

Referència

Parlament Europeu, Direcció General de Polítiques Internes de la Unió. (2016). *The new role of public libraries in local communities: Research for CULT Committee*. Oficina de Publicacions de la Unió Europea. <https://data.europa.eu/doi/10.2861/984156> [2]

Categories: Informe

Categories: Informes i documents

Tags: equipaments culturals

Tags: lectura i biblioteques

Tags: accés a la cultura

Tags: participació cultural

Tags: educació i cultura

- [3]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/blogs/2016/biblioteques-publicues>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <https://data.europa.eu/doi/10.2861/984156>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/3033>